

Miroslav Vuk Croata

u povodu pete godišnjice smrti (2005.-2010.)

Hrvoje Damiš

28. listopada 2005. godine, u 76. godini života, u svojem skromnom domu u Zagrebu preminuo je Miroslav Vuk Croata. Ovih dana spominjemo se pete obljetnice smrti tog velikog vjernika, domoljuba i rodoljuba, muzikologa, skladatelja, sakupljača narodnih popijevaka i profesora koji je u mnogočemu zadužio hrvatski narod.

Dana 28. listopada 2005. godine, u 76. godini života, u svojem skromnom domu u Zagrebu preminuo je Miroslav Vuk Croata. Ovih dana spominjemo se pete obljetnice smrti tog velikog vjernika, domoljuba i rodoljuba, muzikologa, skladatelja, sakupljača narodnih popijevaka i profesora koji je u mnogočemu zadužio hrvatski narod.

Miroslav Vuk Croata rođen je 18. svibnja 1930. godine, u selu Mačkovec, nedaleko od Čakovca. Još kao dječak zaljubio se u glazbu te je pohađao glazbenu školu u Čakovcu, istovremeno orguljajući i vodeći zbor u župnoj crkvi sv. Nikole u Čakovcu. Taj detalj iz njegove mladosti posebno je smetao tadašnjim komunističkim vlastima, koje su ga osudile kao »državnog neprijatelja« na tri mjeseca prisilnog rada te istovremeno sustavno sprečavale u njegovoj namjeri da upiše učiteljsku školu. Usljed takvog razvoja događaja, 1949. godine

zapošljava se kao radnik u Čakovcu, a kasnije radi i kao zidar u susjednoj Sloveniji, u koju se, zbog već spomenutih nedaća morao skloniti. Ipak, ljubav prema glazbi ponukala je prof. Miroslava Vuka Croata da se poslije samo godine dana provedenih u inozemstvu, vrati u voljenu mu domovinu te nastavi glazbeno školovanje. Najprije je pohađao privatne sate harmonije, kontrapunkta i glasovira kod prof. Miroslava Magdalenića, da bi 1956. godine upisao Državnu muzičku školu u Zagrebu, a potom, 1962. i Muzičku akademiju u Zagrebu. Školujući se, nastavio je svirati orgulje te je vodio dva mješovita zbora u crkvi sv. Jeronima u Maksimiru. Godine 1954. odaziva se pozivu dr. Vinka Žganca te postaje njegov bliski suradnik, kasnije i osobni tajnik. U međuvremenu, 1960. godine započeo je predavati Glazbeni odgoj u Osnovnoj školi Kustošija, odnosno Osnovnoj školi »Ivana Brlić-Mažuranić«, gdje je radio čitav svoj

učiteljski radni vijek, do umirovljenja 1993. godine. Uz ulogu predavača glazbenog odgoja, od samog početka rada u kustošijskoj školi posvetio se vođenju školskog zbora. Svoje glazbeno umijeće podijelio je i s ostalim mještanima Kustošije, predvodeći razne slobodne aktivnosti, poput pjevačkog zbora, tamburaškog orkestra, harmonikaša, flautaša te glazbene mladeži, s kojima se uspješno predstavlja tamošnjoj glazbenoj publici. U prosincu 1989. godine u crkvi sv. Nikole Tavelića u Zagrebu predvodi svoj veliki školski zbor od dvije stotine pjevača u izvođenju božićnog koncerta s božićnim popijevkama.

Sakupljanje zaboravljenih napjeva

Osim spomenutih pedagoško-nastavnih te glazbenih aktivnosti prof. Miroslav Vuk Croata istaknuo se i na teoretskoj razini osnovnoškolske glazbe, naročito u ocjenjivanju novog glazbenog programa za osnovne

Podaci za životopis preuzeti su iz: »Tkalčić«, 9./2005., br. 9., Stjepan RAZUM, Miroslav Vuk Croata (1930. – 2005.), glazbeni odgojitelj i etnomuzikolog, str. 451 – 578.

škole te u ocjenjivanju glazbenih udžbenika. Također pisao je i objavljivao članke i rasprave u različitim časopisima, u najvećem broju u *Svetoj Ceciliji*, *Modroj lasti*, *Radosti* te u *Hrvatskome kajkavskom kalendaru*. Usto je održao više od stotinu predavanja iz područja glazbenog odgoja i muzikologije na seminarima i znanstvenim skupovima diljem Lijepje Naše, ali i u Sloveniji, Mađarskoj, SAD-u te Kanadi.

Potaknut njegovim primjerom te na poziv svoga profesora i svojevrsnog mentora dr. Vinka Žganca, prof. Miroslav Vuk Croata započeo je sakupljati hrvatske pučke crkvene i svjetovne popijevke. Ta djelatnost ubrzo je postala njegovom velikom ljubavlju kojoj se, s vremenom, sve više posvećivao. Uz istraživanja u rodnom mu Međimurju te Hrvatskoj, često je boravio i u inozemstvu, marljivo sakupljajući i zapisivajući gotovo zaboravljene napjeve koji su do tada svoje sklonište imale još jedino u sjećanjima. Kao plod tog neprocijenjivog rada, prof. Miroslav Vuk Croata za svojega života objavio je osam djela. Bila su to redom *Hrvatska crkvena pjesmarica za Hrvate u Kanadi* (1989.), pjesmarica *Jačke gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj* (1991.), pjesmarica *Hrvatske narodne popijevke i plesovi iz Draganića i okolice* (1994.), pjesmarica *Hrvatske božićnice* (1995.), pjesmarica *Hrvatske rômarske popijevke* (1996.), pjesmarica *Hrvatske uskrsnice* (1998.), zatim knjiga *Skladbe i život Ivana Mustaća, kantora u Svetoj Mariji u Međimurju* (2001.) te knjiga *Hrvatske crkvene i svjetovne popijevke Florijana Andrašeca, kantora u Dekanovcu u Međimurju* (2002.). Sastavljajući ova djela, prof. Miroslav

Vuk Croata nije samo očuvao veliki broj sakupljenih skladbi i napjeva od gotovo sigurnog zaborava, već je velik broj tih popijevaka i harmonizirao.

Uz ta već izdana djela prof. Miroslav Vuk Croata nekoliko mjeseci prije svoje smrti u potpunosti je za tisak pripremio i pjesmaricu *Hrvatske rômarske popijevke*, prošireno i u mnogočemu dopunjeno izdanje istoimenog djela iz 1996. godine. Ta pjesmarica zasada postoji samo u nekoliko rukopisnih primjeraka, a iskreno se nadam da će uz pomoć Božju i onu naših dobročinitelja uskoro biti tiskana.

Pohrana ostavštine

Uz sakupljački rad prof. Miroslav Vuk Croata skladao je i više od 300 crkvenih, pučkih, rodoljubnih i dječjih popijevaka te mise u čast Blažene Djevice Marije te Majke Božje Bistričke.

Zaista je veliko i značajno djelo prof. Miroslava Vuka Croate. To su na osobiti način prepoznali članovi čakovečke Matice hrvatske, župe Mačkovec te Mjesnog odbora Mačkovec. Tako je 4. studenoga 2006. godine, u spomen prve godišnjice glazbenikove smrti postavljena i blagoslovljena spomen-ploča na njegovoj rodnoj kući u Mačkovcu. Ovom događaju, uz rodbinu i župljane

Mačkovca, prisustvovali su i članovi ogranka Matice hrvatske Čakovec i Zmajskog stola u Čakovcu Družbe »Braća hrvatskogzmaja«. Kako bi se život i djelo toga velikog i dobrog čovjeka, prof. Miroslava Vuka Croate mogli i dalje istraživati i vrednovati, sva arhivska građa i pisana ostavština pohranjena je u knjižnici Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Usto na policama knjižnice moći će se pronaći i konzultirati i dio knjiga koje je tijekom svojeg života prikupio prof. Miroslav Vuk Croata. Uz knjige glazbene tematike tu su i različiti priručnici, knjige i enciklopedije iz područja umjetnosti, kulture, planinarstva te brojne monografije. U prostorijama Instituta za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu u Vlaškoj ulici 38 pohranjeni su svi brojevi *Svete Cecilije*, časopisa za sakralnu glazbu (1878. – 2005.) te velik broj notnih zapisa različitih hrvatskih (V. Lisinski, K. Odak, Ivan pl. Zajc...), ali i stranih skladatelja (L. van Beethoven, F. G. Hendel, J. S Bach...).

Ovom prigodom iskreno se zahvaljujem prof. Miroslavu Martinjaku te voditelju knjižnice Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu Ivanu Petrincu na nesebičnoj pomoći u pohrani ostavštine prof. Miroslava Vuka Croate.

KLOBUČAR
MISA BOŽIČNOGA VREMENA
za dva jednaka glasa i orgulje

MARTINJAK
MISA BREVIS
za solę, mješoviti zbor i orgulje

Partiture

Canticum novum glazbeni je projekta Glasa Koncila i časopisa za crkvenu glazbu Sveta Cecilija, koji ima za cilj potaknuti pastoralne djelatnike i njihove voditelje pjevanja da počinju vježbati liturgijske skladbe i s narodom, i tako pomalo obogaćivati repertorij vjerničkog pjevanja.